

apotek

Lægemidler i Danmark 2017-18

Lægemiddelforbrug og apoteksdrift i Danmark

Danmarks Apotekerforening

Indhold

FORORD	3	APOTEKET I SUNDHEDSVÆSENEN	
		Apotekerne i det nære sundhedsvæsen	14
LÆGEMIDDELFORBRUG		Samarbejde om medicin og sundhed	15
Danskernes forbrug af lægemidler	4	Apotekernes sundhedsydelser	16
Mere medicin for færre penge	5		
Apotekernes lægemiddelomsætning	6	APOTEKETS NØGLETAL	
De mest udleverede lægemidler	7	Apoteksenheder	17
		163 nye apoteker siden 1. juli 2015	18
HÅNDKØBSMEDICIN		Apotekernes omsætning	19
Omsætning af håndkøbsmedicin	8	Apotekets nøgletal	20
Medicin i detailhandlen	9	Gennemsnitsapoteket	21
MEDICINPRISER		TILFREDSHED MED APOTEKERNE	22
Apotekernes medicinpriser	10		
Apotekernes substitution	11		
Sammensætning af medicinprisen	12		
Priser på kopimedicin i Europa	13		

Note:

En døgndosis (DDD) er en mængdeenhed, som WHO har defineret som en standard-dosis for en døgnbehandling til en voksen patient.

AIP = Apotekets indkøbspris (ekskl. moms).

AUP = Apotekets udsalgspris (inkl. moms).

Forord

Denne årbog giver overblik over borgernes medicinforbrug og apotekernes aktiviteter i 2017.

Udlevering af medicin og rådgivning om korrekt brug er apotekernes kerneydelse. Men med flere apoteker, fremtagningsrobotter, udleveringsautomater, e-handel, udbringning, drive-in og onlinechat døgnet rundt moderniserer apotekerne kerneydelsen, samtidig med at der udvikles nye sundhedstilbud og nye samarbejder.

Apotekerne er samfundets lokale lægemiddelskperter i det nære sundhedsvæsen. Apotekerne ejes personligt af højtuddannede lægemiddelskperter – farmaceuter. Det sikrer danskerne uvildig sundhedsfaglig rådgivning og vejledning, når de får udleveret deres lægemidler, og det sikrer fokus på medicinsikkerhed.

Apotekerne samarbejder med andre aktører i det nære sundhedsvæsen. Det handler i stigende grad om brug af apotekets kompetencer til opkvalificering af viden og sikring af bedre medicinbehandling på plejehjem, i hjemmeplejen og på bosteder. Men der er også fokus på medicinsikkerheden i sektorovergange og for borgere i eget hjem, der bruger meget medicin. Apotekerne har i løbet af et år 47 millioner kunder og kontakt med 94 procent af alle voksne

danskere. Det giver en unik kontaktflade og er et godt udgangspunkt for samarbejder om lokale sundhedstilbud til borgerne.

Siden der blev åbnet op for friere etablering i 2015, er der kommet over 52 procent flere apoteker, længere åbningstider og kortere ventetider. Samtidig er der indført medicinsamtale og compliancesamtale og fra 2019 ventes genordination af visse lægemidler på apoteket.

Men det er ikke blevet dyrere for kunderne – tværtimod. På apotekerne er de årlige offentlige udgifter til apoteksmedicin siden 2007 faldet med 1,8 milliarder kroner. Det skyldes, at apotekets medicinpriser i gennemsnit er faldet med over 40 procent siden 2007. Danmark har fortsat Europas laveste priser på kopimedicin.

Du kan løbende finde opdaterede fakta og analyser om lægemidler og apoteker på vores hjemmeside www.apotekerforeningen.dk og i vores nyhedsbreve.

God læselyst.

Anders Kretzschmar
Adm. direktør
Danmarks Apotekerforening

Danskernes forbrug af lægemidler

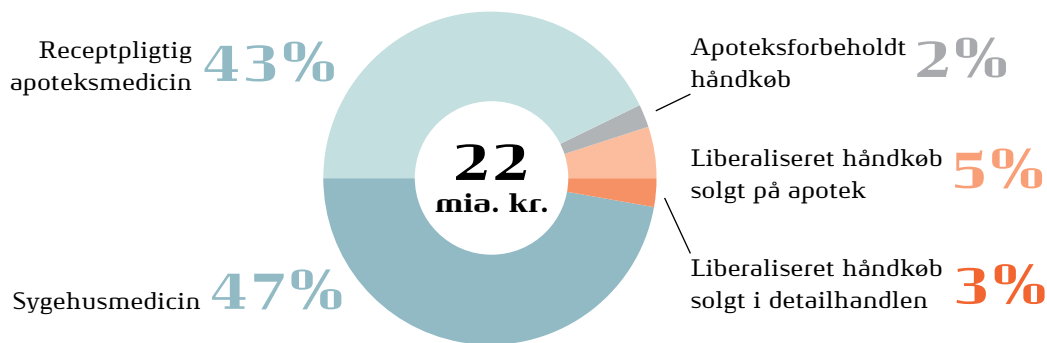
Danskerne brugte i 2017 lægemidler for cirka 22 milliarder kroner (inklusive moms). Det er 3 procent mere end året før. Apotekerne udleverede medicin for cirka 11 milliarder kroner, mens hospitalerne brugte medicin for 10,5 milliarder kroner (inklusive moms). Detailhandlen solgte medicin for over 500 millioner kroner.

Udgifterne til medicin brugt på hospitalerne steg med 8 procent i 2017. Omvendt faldt medicinudgifterne på apotekerne med 1 procent, selv om der blev udleveret 1 procent mere medicin. Baggrunden er apotekernes faldende medicinpriser.

Sygehusmedicin udgør 47 procent af medicinudgifterne og receptmedicin på apoteket 43 procent. Kræftmedicin og midler til immunsystemet er den største udgiftspost målt i kroner med over 6 milliarder kroner, primært på sygehusene. Det udgør over 25 procent af de samlede medicinudgifter i Danmark.

Målt i mængder blev der i alt brugt godt 3,2 milliarder døgndoser medicin i 2017, svarende til 565 døgndoser per indbygger, inklusive sygehusmedicin. Det var 1 procent mere end i 2016. Lægemidler til behandling af hjerte og kredsløb var den mest anvendte lægemiddelgruppe med 36 procent af døgndoserne.

Udgifter til medicin i Danmark 2017

Medicinudgifter inklusive moms.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Dansk Lægemedelinformation (DLI), Amgros og Danmarks Apotekerforening.

Mere medicin for færre penge

I 2017 faldt udgifterne til tilskud til apoteksmedicin med 2,3 procent, mens der blev udleveret 1,5 procent mere tilskudsberettiget medicin. Også i første halvår 2018 blev der udleveret mere medicin end året før, uden at udgifterne til medicintilskud steg.

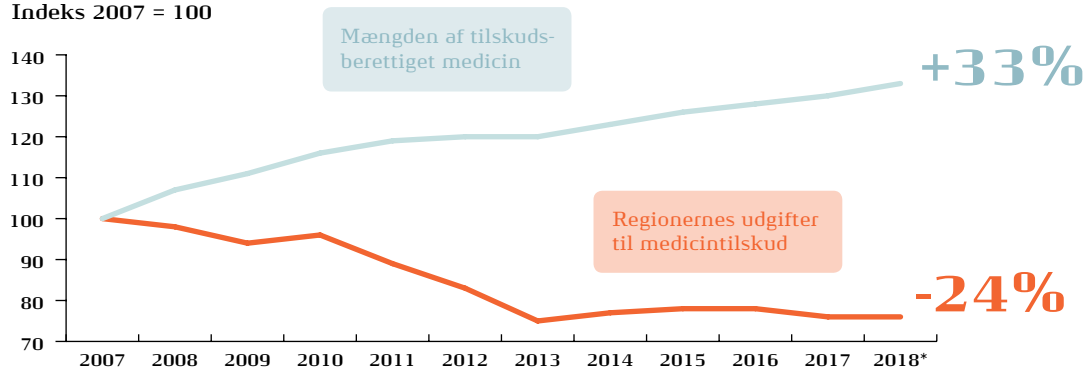
Siden 2007 er de årlige offentlige udgifter til medicintilskud faldet med 1,8 milliarder kroner svarende til 24 procent. Samtidig bliver der udleveret 33 procent mere tilskudsberettiget medicin. Borgerne får således udleveret stadig mere medicin for færre tilskudskroner. Prisfald er en væsentlig del af forklaringen. Men forhøjelse af

egenbetalingen i 2008 og prisregulering af beløbsgrænserne har også givet en lavere tilskudsprocent. Knap 63 procent af udgifterne til tilskudsberettiget medicin på apoteket betales af sygesikringen.

Udgifterne til apoteksmedicin er lavere end i de fleste andre lande. Ifølge OECD brugte Danmark 335 dollar per indbygger i 2016, når man sammenlægger egenbetalingen og det offentlige medicintilskud. Det er 42 procent under gennemsnittet i OECD, der lå på 577 dollar. I Danmark er der dog også en relativ stor del af medicinforbruget, der udleveres på sygehusene.

Regionernes udgifter til medicintilskud er faldet 1,8 mia. kr. siden 2007

Indeks 2007 = 100

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforening.

*) Foreløbigt 2018-tal på baggrund af 1. halvår 2018.

Apotekernes lægemiddelomsætning

Apotekerne udleverede i 2017 lægemidler for 7,4 milliarder kroner opgjort i apotekets indkøbspriser. Det er knap 1 procent mindre end året før. Lægemidler til nervesystemet var den mest omsatte lægemiddelgruppe. Med en omsætning på 1,7 milliarder kroner udgjorde det 22,5 procent af apotekernes samlede lægemiddelomsætning. Den næstmest omsatte gruppe var lægemidler til fordøjelse og stofskifte – herunder diabetes – som med en omsætning på 1,3

milliarder kroner udgjorde 18 procent af omsætningen målt i kroner.

Opgjort i mængder udleverede apotekerne i 2017 i alt 3 milliarder døgndoser medicin. Det svarer til, at hver dansker i gennemsnit fik udleveret 1,4 døgndoser medicin om dagen. Hjerterkardemedicin var den mest udleverede medicin. Den udgjorde 38 procent af forbruget, men kun 8 procent af omsætningen målt i kroner.

Omsætning af lægemidler på apotek opdelt efter overordnet lægemiddelgruppe

Lægemiddelgruppe	Niveau 2017		Ændring i procent	
	Døgndoser mio. DDD	Omsætning AIP, mio. kr.	Døgndoser	Omsætning
A. Fordøjelse og stofskifte	359	1.335	6,0	4,7
B. Blod og bloddannende organer	227	694	4,6	12,2
C. Hjerter og kredsløb	1.136	564	0,6	-1,2
D. Hudmidler	93	198	2,8	1,2
G. Kønshormoner, gynækologisk mv	168	536	-4,8	-0,9
H. Hormoner til systemisk brug	66	146	0,7	4,2
J. Infektionssygdomme	34	650	-4,9	2,0
L. Cancermidler og til immunsystem	9	78	-10,1	-8,3
M. Muskler, led og knogler	110	222	-4,4	-2,4
N. Nervesystemet	514	1.668	0,3	-7,2
P. Parasitmidler	3	43	-4,7	16,7
R. Åndedrætsorganer	271	1.058	2,2	-6,1
S. Sanseorganer	28	161	4,0	0,0
V. Diverse lægemidler	0	72	-	10,2
Alle lægemidler	3.017	7.426	1,1	-0,7

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

De mest udleverede lægemidler

I 2017 blev det kolesterolsænkende middel atorvastatin apotekernes mest udleverede lægemiddel med 161 millioner døgndoser foran det blodtrykssænkende lægemiddel amlodipin på andenpladsen. Det sker, efter at patentet på atorvastatin udløb, og priserne faldt kraftigt. En stor del af forbruget er skiftet fra simvastatin over mod atorvastatin. Det svage smertestillende lægemiddel paracetamol var apotekernes tredje mest udleverede lægemiddel målt i døgndoser.

Målt i kroner var apotekets mest omsatte lægemiddel diabetesmidlet liraglutid (Victoza) med paracetamol på andenpladsen. På tredje- og fjerdepladsen kom de blodfortyndende lægemidler rivaroxaban (Xarelto) og apixaban (Eliquis). Omsætningen af astma- og KOL-midlet formoterol kombineret med budesonid (Symbicort mv.) er faldet til en femteplads efter pris- og forbrugsfald i forbindelse med revurdering af tilskudsstatus. Disse midler er ikke med i tabellen over de mest udleverede målt i døgndoser.

Apotekernes mest udleverede lægemidler, målt i døgndoser

Lægemiddel	Niveau 2017		Ændring i procent	
	Døgndoser mio. DDD	Omsætning AIP, mio. kr.	Døgndoser	Omsætning
Atorvastatin ¹	161	19	19,6	1,1
Amlodipin ²	142	14	-4,4	-13,1
Paracetamol ³	132	195	3,0	18,0
Simvastatin ¹	119	15	-8,3	2,9
Acetylsalicylsyre ⁴	108	34	4,1	24,3
Losartan ²	105	12	6,6	-19,0
Ramipril ²	95	5	0,5	-2,4
Furosemid ⁵	88	19	-3,6	5,3
Enalapril ²	71	6	-1,3	-10,8
Bendroflumethiazid og kalium ⁵	66	61	-6,4	-10,4
De 10 mest udleverede	1.087	380	1,5	7,1

¹⁾ Kolesterolsænkende. ²⁾ Blodtrykssænkende. ³⁾ Smertestillende. ⁴⁾ Blodfortyndende. ⁵⁾ Vanddrivende.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Omsætning af håndkøbsmedicin

Der blev i 2017 omsat håndkøbsmedicin for knap 1,4 milliarder kroner, eller 3 procent mere end året før. Det er især nikotinerstatning og det smertestillende håndkøbslægemiddel diclofenac som gel og plastre (fx Voltaren), der er steget.

Salget af nikotinerstatning er både steget på apotek og i detailhandlen, mens omsætningen af diclofenac i håndkøb især er steget i detailhandlen.

Over tre fjerdedele af salget af håndkøbslægemidler er de liberaliserede håndkøbslægemid-

ler, der både må sælges på apotekerne og i detailhandlen. Opgjort i indkøbspriser steg omsætningen af disse midler med 2 procent fra 2016 til 2017.

Apotekerne står for 70 procent af det samlede salg af håndkøbslægemidler. Heraf er en tredjedel apoteksforbeholdte, og må kun sælges på apotek, mens to tredjedele er liberaliserede.

De sidste 30 procent af håndkøbslægemidlerne sælges i detailhandlen. Salget i detailhandlen skønnes steget med 4 procent fra 2016 til 2017.

Omsætningen af håndkøbsmedicin i 2017

Målt i indkøbspriser (AIP)

	Mio. kr.	Ændring i %	Andel
Apoteksforbeholdte håndkøbslægemidler	322	5%	24%
Liberaliserede håndkøbslægemidler	1.045	2%	76%
Heraf solgt på apotek	640	1%	47%
Heraf solgt i detailhandel	404	4%	30%
Håndkøbslægemidler i alt	1.367	3%	100%

Inklusive håndkøbslægemidler solgt på recept.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Medicin i detailhandlen

En del håndkøbsmedicin kan også sælges andre steder end på apotekerne. Detailhandlen har mulighed for at sælge 79 lægemidler fordelt på 488 forskellige pakninger. Men i praksis er salget koncentreret på ganske få af dem. De otte mest omsatte lægemidler stod i 2017 for tilsammen 90 procent af detailhandlens salg af håndkøbslægemidler.

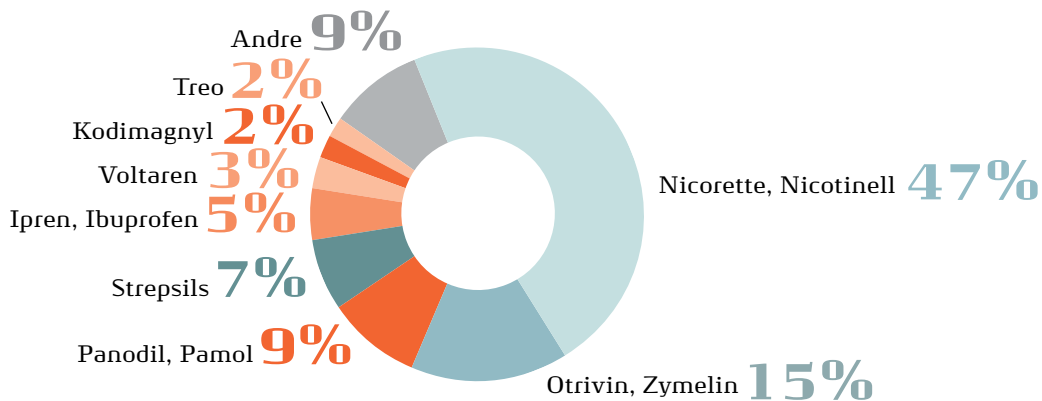
Detailhandlens mest solgte lægemiddel i 2017 var nikotinerstatning, der udgjorde 47 procent af salget. Siden 2001, hvor en række håndkøbslægemidler blev liberaliseret til salg i detail-

handlen, er danskernes forbrug af nikotinerstatning næsten tredoblet. To tredjedele af salget sker i detailhandlen. Omkring halvdelen af dem, der bruger nikotinerstatning, har brugt det i mindst ét år, selvom det anbefales højst at bruge midlerne i 3-6 måneder.

Næst efter nikotinerstatning er næsespray mod forkølelse det mest omsatte lægemiddel i detailhandlen. Det udgør 15 procent af butikernes salg af håndkøbslægemidler. Herefter kommer paracetamol med 9 procent, og Strepsils med 7 procent.

Detailhandlens mest omsatte håndkøbsmedicin i 2017

Procentandel af omsætning målt i indkøbspris

De mest solgte lægemiddelstoffer er eksemplificeret ved typiske handelsnavne.

Kilde: Dansk Lægemiddelinformation (DLI) og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Apotekets medicinpriser

Medicinpriserne på de danske apoteker faldt i 2017 i gennemsnit med 5 procent, og prisfaldet er fortsat i første halvår 2018. Dermed er medicinpriserne i gennemsnit faldet med over 40 procent de seneste ti år. Siden 2000 er priserne på apoteksforbeholdte lægemidler i gennemsnit mere end halveret.

Omvendt er priserne på de håndkøbslægemidler, der er liberaliseret til salg også i detailhandlen, i gennemsnit steget med 28 procent siden 2000. Det svarer nogenlunde til inflationen.

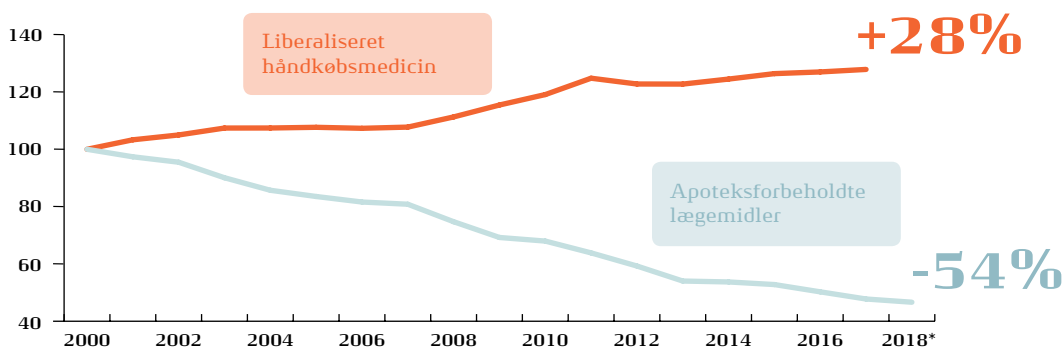
Prisfaldet på apoteksmedicin skyldes især patentudløb og skarp priskonkurrence fra generi-

kaproducenterne. Danmark har således Europas mest frie og skarpe priskonkurrence på apoteksforbeholdt medicin. Leverandørerne kæmper om at være billigst ved en licitation hver 14. dag. Apotekerne tilbyder kunderne den billigste variant af et lægemiddel. Derfor vinder den billigste leverandør næsten hele markedet i 14 dage.

Systemet giver skarp konkurrence og Europas laveste priser på kopimedicin, som udgør to tredjedele af den medicin, apotekerne udleverer. Selv om enkelte lægemidler kan opleve større prisudsving, er de gennemsnitlige danske kopipriser Europas laveste og markant lavere end de mere stabile priser på originalmedicin.

Apotekets medicinpriser er halveret siden 2000

Indeks 2000 = 100

Kilde: Sundhedsdatastyrelsens DDD-baserede lægemiddelpreisindex.

*) Foreløbigt 2018-tal på baggrund af 1. halvår 2018.

Apotekernes substitution

Når lægen udskriver en recept på et lægemiddel, vil lægen ofte skrive navnet på originallægemidlet, som var det første på markedet med en bestemt virkning. Men når patentet er udløbet, kommer der hurtigt generika på markedet, som kun koster en brøkdel – såkaldt kopimedicin. Apotekerne tilbyder derfor kunderne den billigste pakning med samme lægemiddelstof. Det kaldes substitution.

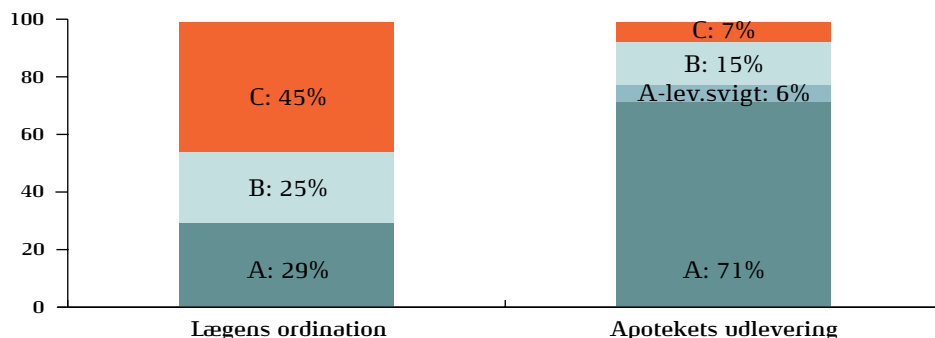
I 2017 substituerede apotekerne knap 23 millioner gange til en anden og billigere pakning end den, lægen havde ordineret. 45 procent af de

pakninger, lægerne ordinerede i 2017, var de dyre C-markerede pakninger. Men kun 7 procent af apotekets udleverede pakninger var de dyre C-markerede. Apotekernes substitution sparede på den måde i 2017 borgerne og samfundet for 2,6 milliarder kroner i forhold til lægens dyrere ordination.

Samtidig betyder apotekernes substitution, at konkurrencen på det danske marked for lægemidler bliver meget stærk, så priserne i Danmark er blandt de laveste i Europa for de lægemidler, hvor der er mulighed for substitution.

Apotekernes substitution sparer 2,6 mia. kr.

Procent

Figuren viser lægernes ordinerede og apotekernes udleverede pakninger i 2017 fordelt efter pris: de billigste (A-markedet), de billigste efter leveringssvigt [A-leveringssvigt], de næstbilligste (B-markedet) under en bagatelgrænse på højst 5% (5-20 kr.) og de dyreste pakninger (C-markedet).

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Apotekerforenings beregninger.

Sammensætning af medicinprisen

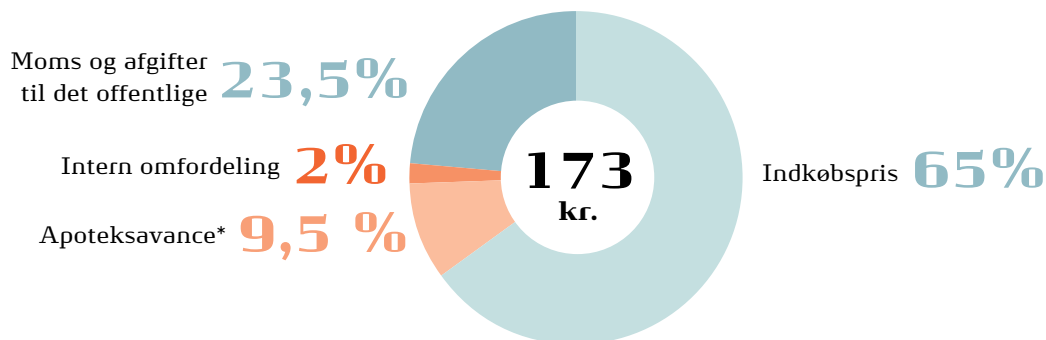
En pakke receptmedicin koster i gennemsnit 173 kroner på et dansk apotek. 65 procent af prisen går til indkøb af lægemidlet fra producenten. Apotekerne betaler også en række afgifter til det offentlige som betaling til Lægemiddelstyrelsen, rabat til sygesikringen og tilskud til farmakonomuddannelsen. Herudover skal der også betales moms. Samlet set går 23,5 procent af medicinprisen til det offentlige.

Apotekernes samlede avance udgør 11,5 procent af udsalgsprisen. Avancen består af to dele. For det første har Lægemiddelstyrelsen fastsat et fast beløb på 14 kroner og 46 øre per pakke

receptmedicin, som apotekerne lægger oven i indkøbsprisen. Det er ikke en fast procentdel af prisen, men det samme faste beløb uanset om medicinen koster 50 kroner eller 1.000 kroner. Apotekerne tjener derfor ikke mere på at sælge et dyrere lægemiddel frem for et billigere.

For det andet beregnes en avance som en andel af lægemidlets pris. Den går fuldt ud til at betale afgifterne til det offentlige og til at omfordele mellem apotekerne. Omfordelingen går blandt andet til at sikre apoteker, apoteksfilialer og apoteksudsalg i områder, hvor omsætningen er meget lille, og til at sikre vagtapoteker.

Sådan er prisen på en gennemsnitlig receptpakning sammensat

*) Det enkelte apotek får 14,46 kr. uanset prisen på pakningen.
Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Priser på kopimedicin i Europa

De danske priser på medicin, der er udsat for generisk konkurrence, er blandt de laveste i Europa. Det viser en undersøgelse af priserne blandt 26 europæiske lande fra det internationale analyseinstitut Iqvia, tidligere IMS/Quintiles.

I Danmark koster medicin inden for syv af de største lægemiddeldområder med generisk konkurrence i gennemsnit under 1 krone per døgndosis. Dermed har Danmark Europas laveste

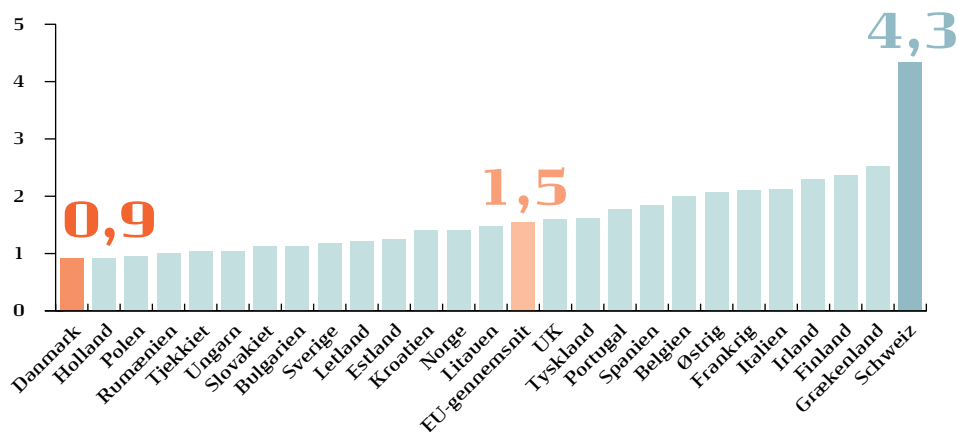
priser på kopimedicin. Den gennemsnitlige pris i Europa var 68 procent højere end den danske.

Et effektivt dansk prissystem, med skarp pris-konkurrence og apotekets effektive substitution til billigste pakning, har i en årrække sikret Danmark nogle af Europas billigste lægemidler udsat for generisk konkurrence. Andre lande kan have lidt færre prisudsving, men til gengæld højere priser samlet set.

Danmark har Europas laveste priser på kopimedicin

Gennemsnitlig pris per døgndosis i 2016 for 7 store terapiområder

Kr. per døgndosis

Kilde: IMS (MIDAS 2016); 7 udvalgte terapiområder: Angiotensin II antagonist, anti-depressiva, epilepsimedicin, anti-psykotika, mavesårsmedicin, kolesterolmodificerende medicin og oral diabetesmedicin.

Apotekerne i det nære sundhedsvæsen

Apotekerne er samfundets lokale lægemiddel-eksperter. Apoteket står for sikker distribution af medicin og giver rådgivning om korrekt brug af medicinen.

I Danmark er der 1,7 millioner kronisk eller langvarigt syge, som har brug for livslang medicinsk behandling. 700.000 danskere bruger mere end fem forskellige lægemidler.

Medicinområdet er komplekst, og mange medicinbrugere har svært ved at håndtere medicinen selv.

Forkert medicin, forkert brug af medicin og andre medicineringsfejl betyder hvert år at:

- 200.000 oplever utilsigtede hændelser med medicin
- 100.000 bliver indlagt
- Op mod 5.000 dør.

Apotekerne arbejder for at styrke patientsikkerheden og nedbringe fejlmedicinering. Alene apotekets receptkorrektioner sparer i gennemsnit 7 hospitalsindlæggelser om dagen.

Apotekerne arbejder også sammen med resten af det nære sundhedsvæsen om at øge medicin-sikkerheden i sektorovergange, på plejehjem og bosteder og for borgere i eget hjem, der bruger meget medicin. Der er et stort potentiale for at udvikle bedre samarbejder og styrke medicin-sikkerheden til gavn for borgerne.

Samarbejde om medicin og sundhed

Apotekerne er, som en del af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, i kontakt med 94 procent af alle voksne danskere hvert år.

Sammen med apotekets særlige viden om medicin gør det apoteket til en oplagt lokal samarbejdspartner i arbejdet for bedre medicinsikkerhed.

Apotekets sundhedsydelser har medicin, sundhed, forebyggelse og kvalitet som omdrejningspunkt.

Apotekerne samarbejder med omkring halvdelen af landets kommuner om forskellige sundhedsydelser. Sundhedsydelserne er typisk målrettet specifikke krav eller behov i lokalområdet.

Samarbejdsaftalerne handler i stigende grad om brug af apotekets kompetencer til opkvalificering af plejepersonales og pædagogisk personales viden og sikring af bedre medicinbåndtering på plejehjem, i hjemmeplejen og på botilbud.

Samarbejde mellem apoteker og kommuner om sundhedsydelser:

Kompetenceudvikling

Undervisning af personale inden for kvalitetssikring og lægemiddelfaglige emner. Undervisningen styrker de lægemiddelfaglige kompetencer og gør det lettere at opdage medicinproblemer og vurdere og reflektere over lægemiddelbehandlingen.

Rygestop

Rygestop i grupper og ved individuel rådgivning.

Kvalitetssikring af medicinbåndtering

Samarbejde om at forbedre procedurer og arbejdsgange omkring lægemiddelbåndteringen.

Medicingennemgang

Ved medicingennemgang gennemgås borgernes medicin blandt andet med fokus på korrekt medicinbåndterelse, compliance og bivirkninger.

Apotekernes sundhedsydelser

Apoteket tilbyder borgerne en række ydelser, der sikrer optimal brug af deres medicin. Siden 2005 har apotekerne tilbudt astma- og KOL-patienter en gratis udvidet inhalationsrådgivning, Tjek på inhalation. I 2017 blev der udført 57.000 af disse ydelser.

Dosispakket medicin hjælper borgeren med at tage den rigtige medicin på det rigtige tidspunkt. Det bidrager til at styrke patientsikkerheden og øger trygheden hos borgeren og pårørende. I 2017 fik 52.000 borgere dosispakket medicin fra apoteket.

Siden januar 2016 har apotekerne tilbudt nye kronikere en gratis medicinsamtale, så de kan komme godt i gang med deres nye medicin. I 2017 var der 9.800 personer, der fik en medicinsamtale.

Som den seneste sundhedsydelse har apotekerne siden april 2018 tilbudt kronikere en gratis compliancesamtale. Målgruppen er kronikere, der har fået ordineret medicin i mere end et år, men som ikke får taget deres medicin efter lægens anvisning. Apoteket kan hjælpe borgeren ved at finde årsager til den manglende medicin-efterlevelse og foreslå løsninger.

57.000

om året får
tjek på inhalationen

52.000

om året får
dosispakket medicin

9.800

om året får en
medicinsamtale

April 2018

startede ny
compliancesamtale

Apoteksenheder

Da apotekerloven blev ændret den 1. juli 2015, fik apotekerne lov til frit at oprette op til syv nye apoteksfilialer hver. Siden da er der frem til 1. oktober 2018 åbnet 162 nye apoteksfilialer og to onlineapoteker. Dermed er der nu i alt 475 apoteker og apoteksfilialer i Danmark mod 312 før ændringen.

Danskerne har dermed fået over 52 procent flere steder, hvor de kan indløse deres recept og få medicinen udleveret med det samme.

Der findes også 31 apoteksudsalg, der drives af apotekeren med eget faguddannet personale, som rådgiver om medicin og sælger håndkøbsmedicin. Receptmedicin leveres fra apoteket. Siden den nye apotekerlov i 2015 har mange apotekere valgt at omdanne apoteksudsalg til

filialer, så borgerne kan få deres receptmedicin med det samme. Derfor er der blevet færre apoteksudsalg, men endnu flere filialer.

Endelig har mange apotekere også håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder, der ligger i andre forretninger – fx hos den lokale købmand. Her kan borgere få udleveret forsendelser med receptmedicin fra apoteket. På håndkøbsudsalg kan man også købe et udvalg af håndkøbsmedicin.

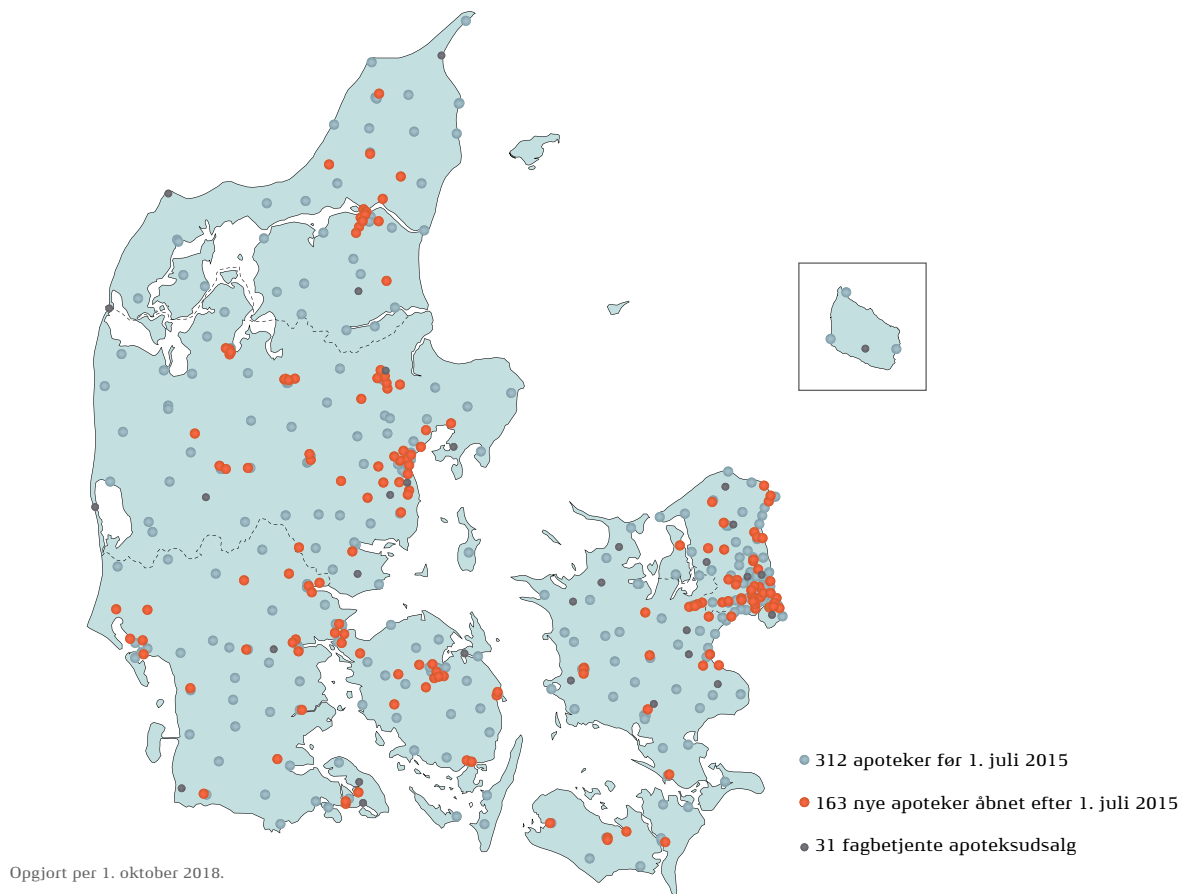
Der er omkring 750 håndkøbsudsalg og medicinudleveringssteder. Dermed er der omkring 1.250 udleveringssteder for medicin i Danmark. Derudover er der over 3.500 detailhandelsbutikker, der må sælge liberaliseret håndkøbsmedicin.

Antal apoteker og apoteksenheder

	30/6 2015	31/12 2017	1/10 2018
Moderapoteker	220	211	204
Supplerende og tillægsbevillinger	16	23	27
Apoteksfilialer	76	218	244
Apoteker med receptekspedition i alt	312	452	475
Apoteksudsalg	117	38	31
Enheder med faguddannet personale	429	490	506

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

163 nye apoteker siden 1. juli 2015

Den 1. oktober 2018 var der åbnet 163 nye apoteker, siden den nye apotekerlov trådte i kraft 1. juli 2015. Det giver bedre tilgængelighed til medicin og rådgivning om medicin, også i over

30 mindre byer, der ikke havde apotek i forvejen. Konkurrencen mellem apotekerne er øget, da over halvdelen af de nye filialer ligger tættest på en konkurrent.

Apotekernes omsætning

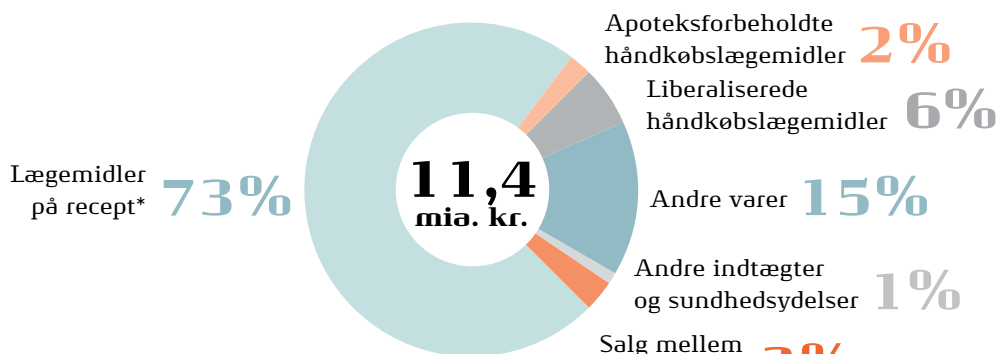
I 2017 omsatte apotekerne for 11,4 milliarder kroner (eksklusive moms). Det er uændret i forhold til 2016. Apotekernes kerneopgave er salg af medicin og rådgivning om brug af medicin. Receptmedicin udgør 73 procent af omsætningen.

Receptmedicin i almindelige pakninger udgør knap 68 procent af omsætningen. Dosispakket receptmedicin udgør cirka 2 procent. Apotekerne har også en mindre omsætning til klinikker og til kæledyr og mindre husdyr. Det udgør tilsammen under 4 procent.

Håndkøbsmedicin udgør 8 procent af omsætningen. Den største del er liberaliserede håndkøbslægemidler, der sælges i konkurrence med andre forhandlere. Andre varer end lægemidler, som eksempelvis hudplejeprodukter, plastre og vitaminer, udgør knap 15 procent af omsætningen.

Desuden tilbyder apotekerne en række sundhedsydelser som for eksempel medicinsamtale, udvidet rådgivning om inhalation, rygestopkurser og medicingennemgang. Apotekerne har leveret flere sundhedsydelser i 2017 end i 2016, men de udgør kun 1 procent af omsætningen.

Apotekernes omsætning i 2017

*) Inklusive håndkøbslægemidler solgt på recept.

Omsætning eksklusive moms.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Apotekets nøgletal

Over 100 millioner lægemiddelpakninger eller enheder af andre varer udleverede apotekerne i 2017, heraf 60 millioner pakninger receptmedicin. Hver dansker købte i gennemsnit 10 pakker receptmedicin og 3,5 pakker håndkøbsmedicin på apoteket i 2017.

Det er altid faguddannet personale, der rådgiver kunderne på apoteket. Ved udgangen af 2017 var der beskæftiget 5.855 medarbejdere inklusive apotekerne - 4.460 omregnet til fuldtid.

Fuldtidsbeskæftigede på apotek

	2017
Farmaceuter	540
Farmakonomer	2.330
Farmakonomelever	655
Øvrige ansatte	724
Ansatte i alt	4.249
Apotekere	211
Beskæftigede i alt	4.460

Omregnet til fuldtidsansatte per 31. december.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Apotekets nøgletal 2017

452

apoteker i Danmark
ved udgangen af 2017

47

millioner
kundebesøg

11,4

milliarder kroner
i omsætning

60

millioner
receptpakninger

5.900

personer
beskæftiget

30

millioner
receptkunder

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Gennemsnitsapoteket

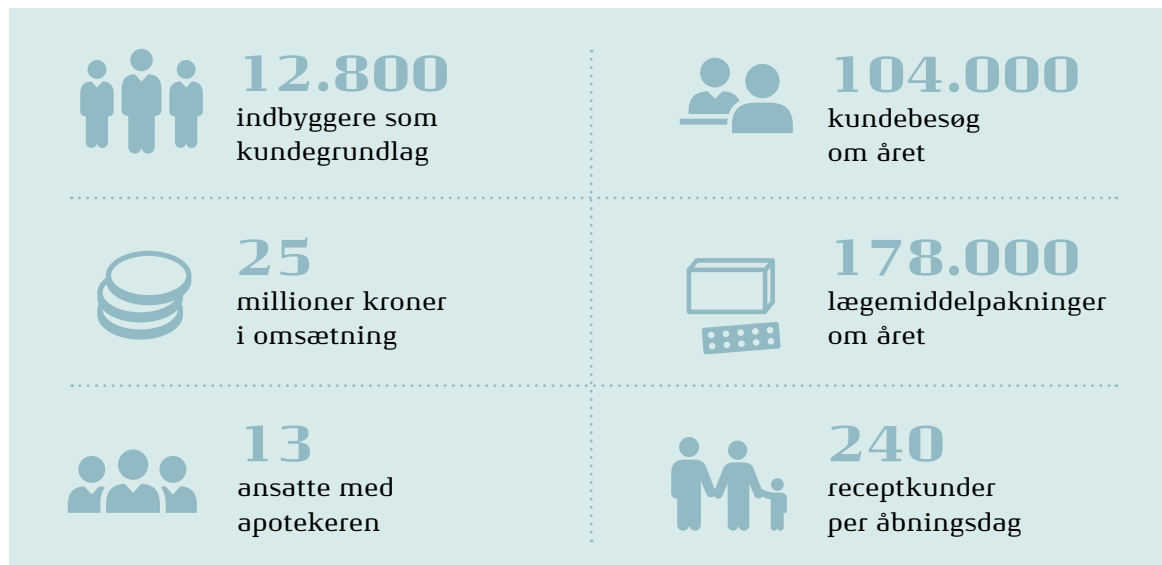
I 2017 omsatte hvert af de 452 apoteker i gennemsnit for 25 millioner kroner.

Et apotek sælger i gennemsnit cirka 178.000 lægemiddelpakninger om året. Derudover sælger apotekerne cirka 50.000 pakninger med an-

dre varer om året. Tilsammen sælges der således i gennemsnit 228.000 pakninger per apotek.

Apotekerne har i gennemsnit 104.000 kundebe-
søg om året og cirka 240 receptkunder per åb-
ningsdag.

Gennemsnitsapoteket i Danmark i 2017

Gennemsnit er beregnet ud fra 452 receptekspederende enheder ultimo 2017. Omsætning er regnet eksklusive moms.

Kilde: Danmarks Apotekerforening.

Tilfredshed med apotekerne

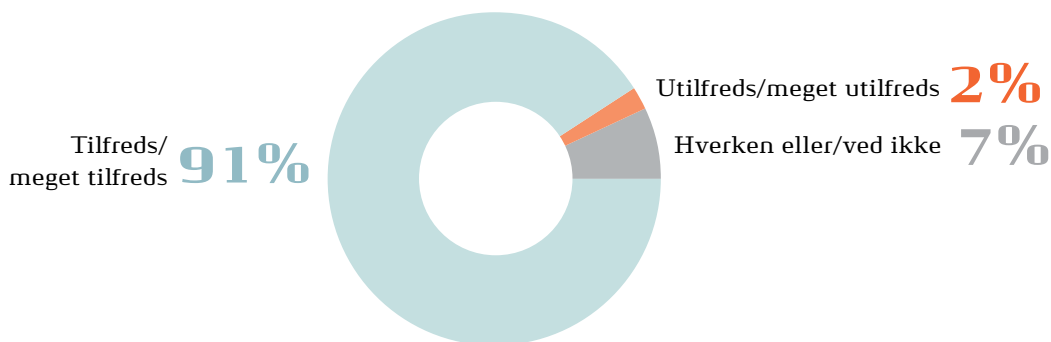
Der er stor tilfredshed med den service og rådgivning, borgerne modtager på apoteket. Det viser en undersøgelse, MEGAFON har udført for Danmarks Apotekerforening blandt 1.000 voksne danskere i september 2018. 91 procent af borgerne er tilfredse eller meget tilfredse med apotekerne. Kun 2 procent er utilfredse.

Borgerne sætter pris på apotekets sundhedsfaglighed. 81 procent er tilfredse eller meget tilfredse med den rådgivning og vejledning, de modtager på apoteket. 16 procent svarer hver-

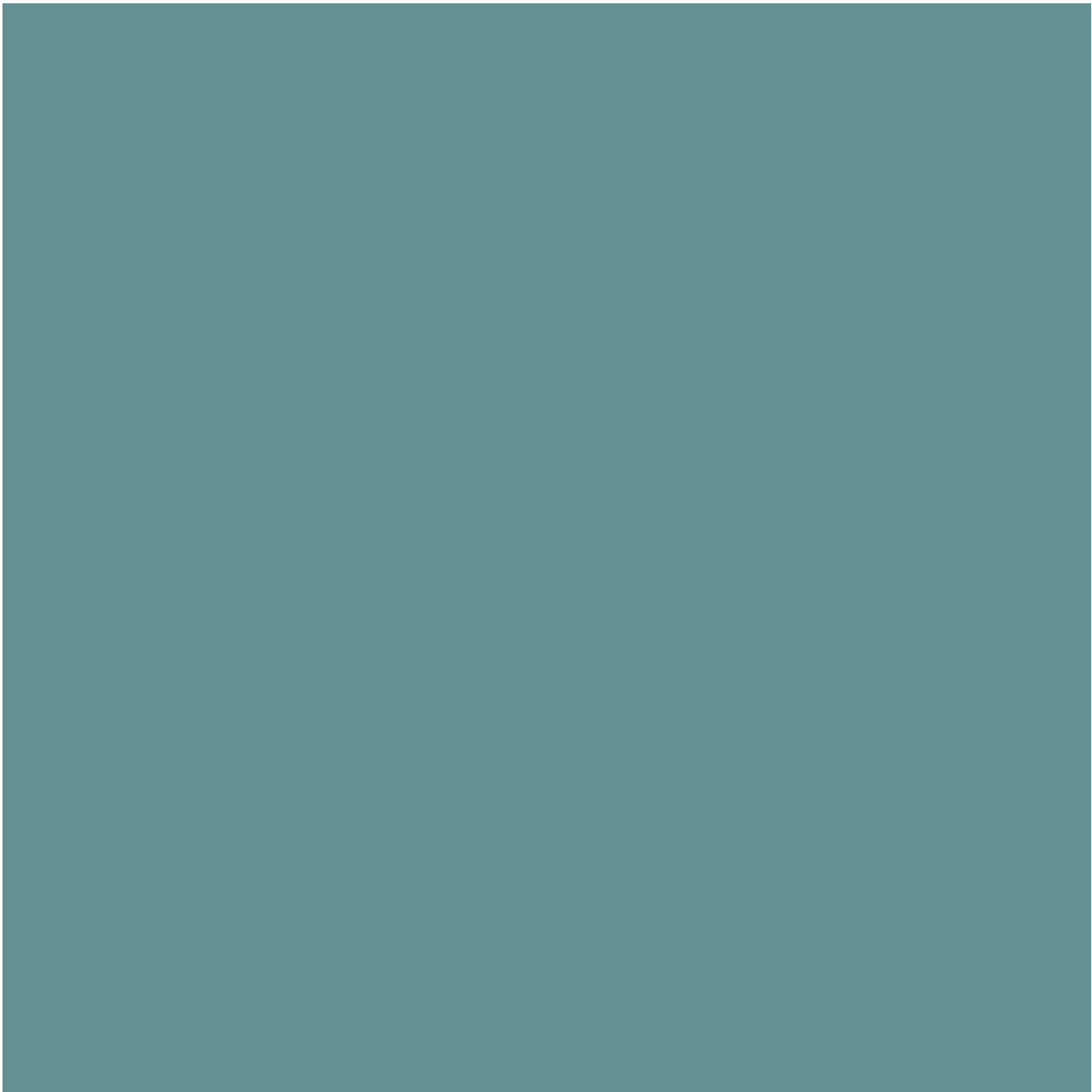
ken eller/ved ikke, og kun 3 procent er utilfredse.

Der er også stor tilfredshed med tilgængeligheden til apoteker og medicin. 92 procent af danskerne er tilfredse eller meget tilfredse med afstanden til nærmeste apotek, og kun 1 procent er utilfreds. 27 procent oplever, at tilgængeligheden er blevet bedre de seneste to-tre år, hvor der efter den nye apotekerlov er åbnet over 50 procent flere apoteker, og mange apoteker har øget åbningstiderne og nedbragt ventetiderne.

Borgernes tilfredshed med apotekerne

Kilde: MEGAFON for Danmarks Apotekerforening, september 2018.

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
Telefon 33 76 76 00
Telefax 33 76 76 99
www.apotekerforeningen.dk

Lægemidler i Danmark 2017-18
Oplag 2.500 stk.
Design:
Esben Bregninge Design